

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра германських мов і зарубіжної літератури

Дипломна робота
магістра

з теми: **«МОВНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ
ІМІДЖУ ЖІНКИ-ПОЛІТИКА В АНГЛОМОВНОМУ
ПОЛІТИЧНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ»**

Виконала: магістрантка 2 курсу,
групи Ang1- M20
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська) за
освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Англійська мова і
зарубіжна література)
Денисюк Анна Ігорівна

Керівник: **Барбанюк О.О.**,
кандидат філологічних наук, доцент,
в.о. завідувача кафедри германських мов і
зарубіжної літератури

Рецензент: **Гуменюк І. І.**,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувачка кафедри іноземних мов
Подільського державного університету

2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ГЕНДЕРОЛОГІЇ.....	7
1.1. Історичні передумови гендерних досліджень.....	7
1.2. Поняття гендеру в лінгвістиці.....	10
1.3. Методологічна база гендерних досліджень.....	16
1.4. Лінгвістична гендерологія як об’єкт наукового інтересу.....	19
РОЗДІЛ 2. ПОЛІТИЧНИЙ МЕДІЙНИЙ ДИСКУРС ЯК ЗАСІБ ВПЛИВУ НА СВІДОМІСТЬ.....	25
2.1. Дискурс як багатоаспектний об’єкт досліджень.....	25
2.2. Особливості політичного медійного дискурсу.....	28
РОЗДІЛ 3. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ІМІДЖУ ЖІНКИ-ПОЛІТИКА В СУЧАСНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ.....	40
3.1. Поняття «образ» vs. «імідж».....	40
3.2. Гендерна асиметрія політичного медіадикурсу.....	46
3.3. Особливості формування іміджу жінки-політика в англomовному політичному медіадикурсі.....	53
ВИСНОВКИ.....	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	88
ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	95

ВСТУП

На сьогодні ЗМІ є невід'ємним, потужним джерелом інформації. Завдяки ЗМІ у свідомості реципієнтів створюється певний образ політиків (як чоловіків, так і жінок). У результаті соціальних змін на політичній арені все частіше можна побачити жінок, які до ХХ століття не мали жодного відношення до політики.

Стереотипні уявлення про мужність і жіночність, які є основними загальнолюдськими поняттями та мають багатовікову історію та філософське осмислення, формують поняття «маскулінність» та «фемінність» як базові категорії гендерної теорії соціальної статі. Численні дослідження з гендерної лінгвістики дозволяють стверджувати, що гендер є невід'ємною складовою будь-якого дискурсу. Своєрідність сприйняття світу різними культурами знаходить свій відбиток у мові та культурі. Маючи певну універсальність, поняття «маскулінність» і «фемінність» відрізняються національною специфікою і в різних мовах набувають різноманітних реалізацій.

Масмедійний дискурс виступає у ролі сукупності текстів, що функціонують у сфері масової комунікації і охоплюють не лише вербальні повідомлення але і всі екстралінгвістичні фактори, що безпосередньо пов'язані із створенням медіатексту.

Сьогодні активно проводяться дослідження, які ґрунтуються на розборі мовленнєвих актів політиків, що продукуються безпосередньо самими політиками. Тому виникає необхідність дослідження образу жінок-політиків через репрезентацію авторів статей, що власне стало основою нашого дослідження.

Сучасні ЗМІ відіграють найважливішу роль у формуванні громадської думки. Власне саме тому не можна не відзначити їх роль у закріпленні певних стереотипних уявлень про жінок загалом, про жінок-політиків зокрема. Мовні засоби створення такого образу жінки-політика в англійській пресі залишаються недостатньо вивченими, що і зумовило **актуальність** нашої розвідки.

Об'єктом нашої розвідки є імідж жінки-політика в англomовному медіадискурсі.

Предметом дослідження є мовні засоби формування цього образу жінки-політика в англomовному медіадискурсі.

Метою нашої розвідки є дослідження шляхів репрезентації образу сучасних жінок-політиків в англomовному медіадискурсі.

Реалізація мети визначає виконання таких **завдань**:

1. з'ясувати поняття гендеру на сучасному етапі лінгвістичних досліджень, проаналізувати і систематизувати підходи до розуміння гендеру;
2. розглянути терміни «дискурс» та «медійний дискурс»;
3. висвітлити гендерні репрезентації в медіадискурсі;
4. розглянути та проаналізувати складові іміджу політика;
5. виявити мовну реалізацію гендерних категорій в сучасних англomовних медіа виданнях;
6. дослідити мовні засоби створення іміджу сучасної жінки-політика.

Матеріалом даного дослідження виступають британське якісне видання (quality press) «The Guardian» (2007, 2013, 2018, 2019, 2020, 2021), британські таблоїди (yellow journalism) «The Daily Mirror» (2013, 2018, 2019, 2020, 2021), «Sunday Express» (2013, 2019, 2020, 2021), журнал «Marie Claire» (2014, 2016, 2017, 2018, 2020, 2021), в яких досліджуються мовні одиниці продукування (генерування) іміджу жінки-політика. У фокус уваги потрапили найпотужніші представниці політики США різних років: Гілларі Клінтон, Мішель Обама, Камала Гаріс, та політики Великої Британії: Маргарет Тетчер, Тереза Мей та деякі представниці парламенту Великої Британії.

Гіпотеза дослідження полягає в тому, що в процесі формування образу жінки-політика значний вплив матимуть гендерні стереотипи, які відобразатимуться в мовних одиницях характеристики жінки-політика в

медіадискурсі. Під час формування іміджу відіграватиме значимість «маскулінність» (masculinity), «фемінність» (femininity) в образі жінки-політика.

Для нашого дослідження було використано метод дискурсивного аналізу, який націлений на вивчення взаємодій мовних одиниць із медійним дискурсом та метод контент-аналізу, який ґрунтується на статистичному підрахунку спеціально вибраних мовних елементів тексту

Зроблена спроба дослідження мовних одиниць, які формують імідж сучасної жінки-політика в політичному медійному дискурсі, що раніше не потрапляло у фокус наукових досліджень, що і зумовлює **новизну** даної розвідки.

Теоретичне значення полягає у можливості використання здобутків даної розвідки у викладанні дисциплін: Англomовна лінгвогендерологія, Стратегії міжкультурного спілкування, Теорія і практика перекладу, Лінгвістичний аналіз англomовного тексту, Англomовний газетний дискурс, Англomовна медіакомунікація.

Практичне значення нашого доробку полягає в кращому розумінні та глибшій інтерпретації іміджу політика власне жіночої статті, що так активно виступає на політичній арені.

Апробація результатів дослідження. Результати та основні здобутки даної розвідки висвітлені у 2 статтях:

- 1) Peculiarities of gender markers of femininity in political discourse. *Мова у міждисциплінарному контексті безперервної освіти: збірник матеріалів ІХ Міжнародної студентської Інтернет-конференції* (1-7 квітня 2021 р.). Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. – 204 с. С. 75-79.
- 2) Функціональні особливості сучасного політичного медійного дискурсу. *Збірник наукових праць студентів та магістрантів факультету іноземної філології КПНУ ім. Івана Огієнка*. Випуск 14. Кам'янець-

Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. – 204 с. . С. 10-14.

Структура роботи. Дослідження складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел та ілюстративного матеріалу.

ВИСНОВКИ

Взявши за мету аналіз мовних засобів формування іміджу жінки-політика на матеріалі британських газет та журналу було:

- З'ясовано поняття гендеру на сучасному етапі лінгвістичних досліджень, яке твердить, що це комплекс соціальних і культурних норм, які диктуються людям суспільством залежно від їх біологічної статі.

- Проаналізовано і систематизовано підходи до розуміння гендеру. Розглянувши гендерну лінгвістику, ми проаналізували поняття гендерного стереотипу як культурно та соціально обумовлених переконань про якості, атрибути та норми поведінки представників обох статей та їх відображення у медіахові. Ключові концепти гендера «маскулінність» та «фемінність» – тісно пов'язані з проявом гендерних стереотипів і знаходять своє відображення у ЗМІ. Під час дослідження було виявлено, що під впливом соціальних, культурних, політичних факторів змінюється не саме поняття «маскулінність» та «фемінність», а те що в нього вкладають, тобто ті положення, які притаманні «маскулінності» стають частиною «фемінності», що можемо чітко простежити в межах медіадискурсу.

- Розглянуто терміни «дискурс» та «медійний дискурс». Медіадискурс, як комунікативно-когнітивна діяльність у якій спостерігається інтенсивний розвиток та тенденції до нових трансформаційних елементів. Слідуючи нашим спостереженням, медіадискурс виступає як реакція на інноваційні процеси в соціумі. Це чітко прослідковується на лексичному рівні. Вибір мовної одиниці, граматичної конструкції сигніфікує про мовні репрезентанти гендеру в ЗМІ, що власне і впливає на формування образу (іміджу). Медіатекст виступає в ролі конкретної інформації, що зображена через призму індивідуального сприйняття автора статті, що в подальшому впливає на сприйняття людей інформації, що власне і формує імідж (образ).

- Висвітлено гендерні репрезентації в медіадискурсі. Опрацювання теоретичної бази на цю тему дозволило зробити висновки про тісний зв'язок гендерних стереотипів з вираженням оцінної характеристики жінок-політиків

і як наслідок, їх вплив на свідомість адресата. Ці висновки знайшли своє підтвердження під час практичного аналізу матеріалу. У нашому дослідженні ми керувалися традиційним розмежуванням: «фемінність», якому характерні певні риси та «маскулінність», що також має свої характеристики. Також послуговувалися поняттям «гендерна картина світу», тобто розподіл «маскулінних» та «фемінних» образів або моделей, що представлені в медіадискурсі та особливості їх репрезентації.

- Розглянуто та проаналізовано складові іміджу політика. Звернувшись до терміну «імідж», було простежено, що імідж включає в себе як і політичні, психологічні так і зовнішні особливості. Імідж часто трактується як цілеспрямований образ політичного діяча. В будь-якому випадку імідж і образ є синонімічними поняттями. Політичний імідж має в собі комплекс підходів який допомагає функціонувати у свідомості суспільства та справляти політично-психологічний вплив.

- Виявлено мовну реалізацію гендерних категорій в сучасних англійських медіа виданнях. У процесі дослідження було підмічено особливості жінок-політиків і їх висвітлення в ЗМІ. Жінкам притаманно: авторитетність серед політичних діячів чоловічої статі, успішність, лідерство, досвідченість, вміння висловлювати опозиційну думку, ініціативність, рішучість, вміння приймати рішення в умовах ризику, комунікабельність, протистояння викликам, співчутливість, чуйність до соціальних питань, дбайливість, зверхність, надмірна емоційність і жестикуляція. У ЗМІ нерідко звертається увага власне на зовнішні особливості саме жінок-політиків, їх вік, стиль.

- Досліджено мовні засоби створення іміджу сучасної жінки-політика. У процесі створення образу жінки-політика вибір мовних засобів обумовлений його амбівалентним характером: з одного боку, жіночі образи фемінізуються, з другого – маскулінізуються. Фемінізація образу призводить до дискредитації образу жінки-політика та відчуження його від чоловіків-політиків. Це базується на тому, що модель чоловіка-політика все ще

переважає і на цю модель власне зрівнюють жінок. Хоча ми припускаємо і те, що «маскулінність» та «фемінність» стирає свої чіткі межі. Тому, під час аналізу було виявлено, що сучасний образ жінки-політика базується як і на характеристиках «фемінності» так і на «маскулінності», кожна із яких може інтерпретуватися як в позитивній так і в негативній конотації.

- При аналізі мовних одиниць в матеріалах британських медіавиданнях були відстежені деякі закономірності виявлення мовних одиниць, які мають схожі конотації, що власне і сприяло класифікуванню обраних цитат. Крім цього, після аналізу мовних одиниць в різних пресах, нами було помічено: позаяк міжнародний жіночий журнал **Marie Claire** не відноситься до конкретно політичного дискурсу, але в статтях в яких висвітленні жінки-політики чітко простежуються мовні одиниці політичного дискурсу, які набагато яскравіше та чіткіше виявлено ніж наприклад у суто політичній пресі **The Guardian, Daily Mirror, Daily Express**. Імідж (образ) жінки-політика реалізується завдяки набором певних маркованих одиниць, гендерно релятивних займенників, субстантивних словосполучень, фразових дієслів, кількісних та якісних прикметників, кількісних та порядкових числівників.

У процесі досліджень було проаналізовано 63 статті з яких отримали 155 підтверджень реалізацій образу жінки-політика.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ажгихина Н. И. Гендерная асимметрия. *Словарь гендерных терминов*. Москва: Информация XXI век., 2002. URL: <http://www.owl.ru/gender/016.htm> (дата звернення: 14.09.2021)
2. Азнаурова Э. С. Очерки по стилистике слова. Ташкент: Изд-во «Фан» Узбекской ССР, 1973. 405 с.
3. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка. (Стилистика декодирования.) Учебное пособие для студентов фак. и ин-тов иностр. яз. Л.: «Просвещение», 1973. 304 с.
4. Арутюнова Н. Д. *Лингвистический энциклопедический словарь*/ гл. ред. В. Н. Ярцева. М., 1990. С. 136-137.
5. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека. М.: Языки русской культуры, 1999. 896 с.
6. Басырова Н. Т. Политический дискурс. URL: http://www.rusnauka.com/15_NPN_2009/Politologia/46717.doc.htm. (дата звернення: 24.11.2021)
7. Волкова Т. А. Дискурсивно-коммуникативная модель перевода в исследовании институционального дискурсу. *Вестник Челябинского государственного университета*. 2011. № 17 (232). Филология. Искусствоведение. Вып. 55. С. 37-42.
8. Воронина О. А. Теоретико-методологические основы гендерных исследований. *Теория и методология гендерных исследований: Курс лекций* / Под общ. ред. О.А. Ворониной. М.: МЦГИ – МВШСЭН – МФФ, 2001. С. 13-106.
9. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. Изд. 4-е стереотипное. Москва: КомКнига, 2006. 144 с.
10. Григорян А. А. Состояние и перспективы гендерной лингвистики на западе в конце XX – начале XXI веков: *автореф. дис. ... д-ра филол. наук* : 10.02.19. Иваново, 2005. 32 с.

11. Дейк Т. А. ван. Язык. Познание. Коммуникация: сборник работ, составление В. В. Петрова ; пер. с англ. яз. под ред. В. И. Герасимова ; вступ. ст. Ю. Н. Караулова, В. В. Петрова. Москва: Прогресс, 1989. 310 с.
12. Добросклонская Т. Г. Массмедийный дискурс как объект научного описания. *Научные ведомости Белгородского государственного университета*. Серия: Гуманитарные науки. 2014. Т. 22. № 13. С. 181-187.
13. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика: Системный подход к изучению языка СМИ: Современная английская медиаречь. Москва: Флинта: Наука, 2008. 263 с.
14. Жбанков М. М. Жанровая система как институциональный признак дискурса клинических исследований (на материале английского языка). URL: <http://referatdb.ru/medicina/160038/index.html> (дата звернения: 01.08.2021)
15. Желтухина М. Р. Медиадискурс. *Энциклопедия «Дискурсология»*. Дискурс-Пи, 2013. Т. 10. №3. С. 292-296.
16. Жмырков А. Н. Как победить на выборах: Психотехника эффектив. проведения избират. кампании: Науч.-практ. пособие. Обнинск : Титул, 1995. 128 с.
17. Ивашова Е. С. Образ женщины-политика в англоязычной прессе: языковая репрезентация тендерных стереотипов. *Вестник МГИМО-Университета*. М., №5 (20) 2011. С. 214-217.
18. Известия академии имиджелогии том I/ под ред. Е. А. Петровой. Москва.: РИЦ АИМ, 2005. 340 с.
19. Каменская О. Л. Гендергетика – наука будущего. *Гендер как интрига познания*. Москва: Рудомино, 2002. С. 13-19.
20. Карасик В. И. О типах дискурса. *Языковая личность: институциональный и персональный дискурс: сб. науч. тр.* Волгоград: Перемена, 2000. С. 5-20.

21. Картушина Е. А. Гендерные аспекты фразеологии в массовой коммуникации : автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.19. Ижевск, 2003. 21 с.
22. Кирилина А. В. Гендер: Лингвистические аспекты. М. Изд-во «Институт социологии РАН», 1999. 180с.
23. Кирилина А. В. Гендер: лингвистические аспекты. Москва: Наука. 1999. 155 с.
24. Кирилина А. В. Исследование гендера в лингвистических научных дисциплинах. *Гендерные образование в системе высшей и средней школы: состояние и перспективы*: Материалы международной научной конференции, Иваново, 24-25 июня 2003 г. Иваново: Иван. гос. ун-т, 2003. С. 132-138.
25. Кирилина А. В. Гендерные исследования в лингвистических дисциплинах. *Гендер и язык*. Москва, 2005. С. 7-30.
26. Ключко О. И. *Гендерный подход в социальном познании и образовании*: монография. М. Берлин: Директ-Медиа, 2015. 310 с.
27. Колисниченко Н. Ю. Гендерная лингвистика: истоки и перспективное направление. *Записки з Романо-германської Філології*. Вип. 2 (43). 2019. С. 39-49
28. Кон И. С. Мужские исследования: меняющиеся мужчины в изменяющемся мире. *Введение в гендерные исследования*. Ч.1. Уч. пособие. Под ред. И.А. Жеребкиной. Харьков, СПб., 2001 (а). С.562-605.
29. Кон И. С. Психология предрассудка (о социально-психологических корнях этнических предубеждений) Новый мир. 1966. №9. С.187-205. URL: https://www.vestnik-isras.ru/files/File/Kon_pdf.pdf (дата звернення: 12.10.2021)
30. Кубрякова Е. С. В поисках сущности языка: Когнитивные исследования. Ин-т. Языкознания РАН. Москва: Знак, 2012. 208 с.

31. Кубрякова. Е. С. Начальные этапы становления когнитивизма: лингвистика – психология – когнитивная наука. *Вопросы языкознания*. 1994. №4 С. 34-47.
32. Куланов А. Е., Молодяков В. Э. Россия и Япония: имиджевые войны. Москва: Астрель, 2007. 512 с.
33. Лапшина В.В. Конструирование негативного образа политика Й. Хайдера в дискурсе австрийских СМИ. *Германистика: состояние и перспективы развития*. Материалы Международной конференции 24-25 мая 2004 года. М., МГЛУ, 2005. С. 136-142.
34. Лютянська Н. І. Мас-медійний дискурс: типологічні та структурно-організаційні особливості. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Філологічні науки*. 2014. Книга 2. С. 136-141.
35. Манаенко Г. Н. О содержании термина «дискурс». *Проблемы вербализации концептов в семантике языка и текста: материалы международного симпозиума 22-24 мая 2003 года*. Ч.1. Научные статьи. Волгоград, 2003. С.23-24.
36. Маскулинность и феминность в культурах или почему в СССР требовали от каждого по возможностям, а давали каждому по потребностям? URL: <http://www.de-portal.com/ru/kak-ponjat-nemzev/osnovnye-razlichija-kultur/maskulinnost-i-feminnost-v-kulturah.html> (дата звернення: 10.10.2021)
37. Маслова В. А. Лингвокультурология: Учебное пособие для студентов выш. учебн. заведений. Москва: Издательский центр «Академия», 2001. 208 с.
38. Матвеева Т. В. *Полный словарь лингвистических терминов*. Ростов-на-Дону: Феникс, 2010. 562 с.
39. Моль Абраам. Социодинамика культуры: Пер. с фр. / Предисл. Б. В. Бирюкова. Изд. 3-е. Москва: Издательство ЛКИ, 2008. 416 с. URL: http://yanko.lib.ru/books/cultur/mol_sociodinamika_cult-1.pdf (дата звернення: 4.11.2021)

40. Нерозник, В. П. Языковая личность в гендерном измерении. *Гендер: язык, культура, коммуникация: тез. I междунар. конф.* Москва: Изд-во МГЛУ, 1999. С. 70–71.
41. Нечаева Н. А. Гендерная картина мира: к определению понятия и его структуры *Петербургская социология сегодня*. 2019. № 12. С. 114-133. URL: <https://www.isras.ru/publ.html?id=7524&printmode> (дата звернения: 23.07.2021)
42. Новикова А. М. Содержание языковой картины политического мира. *Перевод и сопоставительная лингвистика*. 2016. № 12. С. 111-113.
43. Нурсейтова Х. Х. Введение в гендерную лингвистику. Павлодар: ПГУ, 2008. 70 с.
44. Олянич А. В. *Презентационная теория дискурса*. Волгоград: Парадигма, 2004. 507 с.
45. Основы гендерных исследований. Хрестоматия. Отв. ред. О. А. Воронина. Москва: МЦГИ-МВШСЭН, 2000. 395 с.
46. Орлова Н. Х. Пол и гендерная картина мира. URL: http://www.sofikrgi.narod.ru/avtori/slovo_misl/orlova.htm (дата звернения: 19.09.2021).
47. Пономарева О. А. Вербализация политического имиджа в российских и американских средствах массовой информации: *автореф. дисс. на соиск. науч. степени канд. филол. наук* : 10.02.19. Волгоград, 2008. 23 с.
48. Пустовалов А. В. Пресса Великобритании: между «бумажным» прошлым и цифровым будущим // *Вестник Пермского университета. Российская и зарубежная филология*. Пермь: изд-во Перм. ун-та, 2013. №3. С. 191–295. URL: <http://rfp.psu.ru/archive/3.2013/pustovalov.pdf> (дата звернения: 12.11.2021).
49. Русакова О. Ф., Грибовод Е. Г. Политический медиадискурс и медиатизация политики как концепты политической коммуникативистики. *Научный ежегодник Института философии и*

- права Уральского отделения Российской академии наук*. 2014. Том 14. Вып. 4. С. 65-77.
- 50.Рябов О. В. Национальная идентичность: гендерный аспект (на материале русской историографии): *автореф. дис. ... д-ра филол. наук* : 09.00.11. Иваново, 2000. 46 с.
- 51.Рябова Т. Б. Гендерные стереотипы как фактор оценки субъектов политического процесса. *Женщина в российском обществе*. №3 Москва: 2011. с. 68-72.
- 52.Словарь по политологии / под ред. проф. В.Н. Коновалова. Ростов-на-Дону: Изд-во РГУ, 2001. 285 с.
- 53.Сукаленко Т. М. «Гендер» як соціолінгвістичне поняття. *Лінгвістичні дослідження*: Зб. наукових праць ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2013. Вип. 36. С. 248-254.
- 54.Сулина О. В. Политический медиадискурс как элемент дискурсивного пространства. *Вестник ВГУ*. Серия: Филология. Журналистика, 2014. №1 С. 217-222.
- 55.Трофимова Е. И. Терминологические вопросы гендерных исследований в филологических науках. *Тезисы докладов Второй международной конференции «Гендер: язык, культура, коммуникация»*. МГЛУ, Москва, 22-23 ноября 2001.
- 56.Трофимова Е. И. Терминологические вопросы в гендерных исследованиях. Москва: *Общественные науки и современность*, 2002. С.178-188 URL: <http://ecsocman.hse.ru/data/773/587/1231/18.pdf> (дата звернення: 19.08.2021)
- 57.Халеева И. И. Гендер как интрига познания. Гендерный фактор в языке и коммуникации. Москва: МГУ, 1999. С. 7–14.
- 58.Цыбикова С. Ц. *Гендерные исследования в лингвистике*. Улан-Удэ: Бурятский Государственный университет, 2008. 67 с.
- 59.Чернышова Т. В. Тексты СМИ в ментально-языковом пространстве современной России. Москва: 2007. 296 с.

60. Чудинов А. П. Политическая лингвистика: учебное пособие 5-е изд. Москва: Флинта : Наука, 2018. – 255 с. Режим доступа: URL: <https://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=364433> (дата обращения: 03.08.2021)
61. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса. *автореф. дисс. ... док. филол. наук: 10.02.01* - Волгоград, 2000. 31 с.
62. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса. Москва: ИТДГК «Гнозис», 2004. 431 с.
63. Шепель В. М. Имиджелогия. Как нравиться людям. Учебное пособие. Москва: Народное образование, 2002. 576 с.
64. Эрдынцева Б. Ю. Дискурсивная природа конструирования имиджа. *Наука и общество: проблемы современных исследований в гуманитарных науках: сб. науч. статей в 2 ч. Ч.2. Проблемы современных исследований в гуманитарных науках.* Омск: НОУ ВПО «ОмГА», 2011. С. 28-34.
65. Языкознание. Большой энциклопедический словарь / отв. ред. В.Н. Ярцева. Москва: Большая российская энциклопедия, 1998. 685 с.
66. Gamble, Teri Kwall; Gamble, Michel, *Communication Works*, 11th edn (New York: Mc Graw Hill, 2013)
67. Hobbs P. The Medium is the Message: Politeness Strategies in Men's and Women's Voice Mail Messages. *Journal of Pragmatics*, 35. 2003. P. 243-262.
68. Lakoff, R. T., & Bucholtz, M. *Language and woman's place: Text and commentaries.* New York: Oxford University Press. 2004
69. Maunthner F. *Beiträge zu einer Kritik der Sprache. Band 1 (Zur Sprache und Psychologie)*, 3. Auflage. Stuttgart, Berlin, 1921. P. 196-216
70. Popova T., Saushev Ye., Surikova T. Linguistic peculiarities of feminine and masculine political media discourse in English-speaking countries. *XLinguae*, Volume 11, Issue 2, April 2018. P. 147-157. URL:

http://www.xlinguae.eu/files/XLinguae2_2018_12.pdf (дата звернення: 27.04.2021).

- 71.Sapir E. Language: An Introduction to the Study of Speech. New York: Harcourt, Brace, 1921. 258 p. URL: <https://www.ugr.es/~fmanjon/Sapir,%20Edward%20-%20Language,%20An%20Introduction%20to%20the%20Study%20of%20Speech.pdf> (дата звернення: 16.10.2021)
- 72.Tannen D. You Just Don't Understand. Women and Men in Conversation. Quill: Ballantine Books, 1990. 330 p.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- 73.Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%8C/%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9/image> (дата звернення:12.09.2021)
- 74.Celis Karen, Kantola Johanna. Gender and Politics URL: <https://www.oxfordhandbooks.com/view/10.1093/oxfordhb/9780199751457.001.0001/oxfordhb-9780199751457-e-34> (дата звернення: 23.09.2021)
- 75.Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/3am/celebrity-news/anna-wintour-defends-disrespectful-vogue-23304543> (дата звернення: 20.10.2021)
- 76.Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/3am/celebrity-news/nina-simones-granddaughter-lashes-out-24369804> (дата звернення: 22.08.2021)
- 77.Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/politics/boris-johnson-hits-back-nicola-25333295> (дата звернення: 30.10.2021)
- 78.Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/politics/breaking-theresa-savages-boris-johnsons-24524986> (дата звернення:15.11.2021)
- 79.Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/politics/ex-pm-theresa-brands-michael-22871590> (дата звернення:15.11.2021)
- 80.Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/politics/home-secretary-priti-patel-causes-23044128> (дата звернення:15.11.2021)

81. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/politics/meet-new-vice-president-kamala-23348551> (дата звернення: 20.10.2021)
82. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/politics/theresa-mays-housing-speech-full-12130186> (дата звернення: 15.11.2021)
83. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/politics/theresa-spotted-wearing-thatchers-40000-18780502> (дата звернення: 15.11.2021)
84. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/uk-news/margaret-thatcher-divided-nation-family-1819434> (дата звернення: 12.11.2021)
85. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/us-news/kamala-harris-vice-president-america-22980251> (дата звернення: 20.10.2021)
86. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/tv/tv-news/margaret-thatcher-gave-queen-rubber-20175173> (дата звернення: 15.11.2021)
87. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/3am/celebrity-news/meet-kamala-harris-trailblazing-family-23326523> (дата звернення: 25.10.2021)
88. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/politics/as-black-woman-kamala-harris-23355700> (дата звернення: 26.10.2021)
89. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/politics/kim-leadbeater-gives-moving-first-24947161> (дата звернення: 11.09.2021)
90. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/politics/labour-mp-breaks-down-tears-24950008> (дата звернення: 11.09.2021)
91. Daily Mirror. URL: <https://www.mirror.co.uk/news/uk-news/margaret-thatcher-dead-daily-mirror-1819253> (дата звернення: 14.11.2021)
92. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/life-style/style/1386910/kamala-harris-news-michelle-obama-hillary-clinton-joe-biden-inauguration-purple-outfit-ont> (дата звернення: 15.11.2021)
93. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/news/politics/1424707/Hillary-Clinton-news-Brexit-latest-democrat-joe-biden-northern-ireland-peace-process> (дата звернення: 15.11.2021)

94. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/news/politics/1427452/hillary-clinton-news-brexit-northern-ireland-bill-donald-trump-election-night-spt> (дата звернення: 15.11.2021)
95. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/news/politics/1448885/Brexit-news-Liz-Truss-Australia-UK-trade-deal-European-Union-SNP-latest-vn> (дата звернення: 15.11.2021)
96. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/news/politics/1449298/Theresa-May-news-NATO-secretary-general-prime-minister-Boris-Johnson> (дата звернення: 15.11.2021)
97. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/news/politics/1478924/theresa-may-boris-johnson-good-prime-minister-afghanistan-house-of-commons-us-spt> (дата звернення: 15.11.2021)
98. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/news/world/1217305/hillary-clinton-usa-2020-presidential-election-latest-democrat-race> (дата звернення: 15.11.2021)
99. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/news/world/1386901/kamala-harris-news-joe-biden-inauguration-michelle-obama-twitter-fist-bump-ont> (дата звернення: 15.11.2021)
100. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/news/world/1485355/justin-trudeau-canada-snap-election-polls-latest-covid-pandemic-theresa-may-news> (дата звернення: 15.11.2021)
101. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/news/world/1518479/Joe-Biden-news-US-President-Kamala-Harris-popularity-democrats-poll> (дата звернення: 15.11.2021)
102. Daily Express. URL: <https://www.express.co.uk/news/world/1521966/kamala-harris-latest-news-vice-president-sidelined-insiders-warn-bitterness-biden-trump-on> (дата звернення: 15.11.2021)
103. <https://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/u/book/sis.pl?Qry=%B2%EC%B3%F2%E0%F6%B3%FF> (дата звернення: 21.10.2021)

104. Marie Claire. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Marie_Claire (дата звернення: 25.11.2021)
105. Marie Claire. URL: <https://www.marieclaire.co.uk/news/celebrity-news/theresa-may-for-prime-minister-5086> (дата звернення: 10.09.2021)
106. Marie Claire. URL: <https://www.marieclaire.com/politics/a27017056/how-to-pronounce-kamala-harris-name/> (дата звернення: 08.09.2021)
107. Marie Claire. URL: <https://www.marieclaire.com/politics/a36716248/kathryn-garcia-interview-2021/> (дата звернення: 10.09.2021)
108. Marie Claire. URL: <https://www.marieclaire.com/politics/a19809223/nikki-haley-un-ambassador-interview/> (дата звернення: 05.11.2021)
109. Marie Claire. URL: <https://www.marieclaire.com/celebrity/a25844313/alexandria-ocasio-cortez-boyfriend-riley-roberts/> (дата звернення: 05.11.2021)
110. Marie Claire. URL: <https://www.marieclaire.com/fashion/a31275353/hillary-clinton-fashion-legacy/> (дата звернення: 12.10.2021)
111. Marie Claire. URL: <https://www.marieclaire.com/fashion/a35260087/michelle-obama-inauguration-outfit/> (дата звернення: 05.11.2021)
112. Marie Claire. URL: <https://www.marieclaire.com/politics/a29392/hillary-clinton-more-presidential/> (дата звернення: 12.10.2021)
113. Marie Claire. URL: <https://www.marieclaire.com/politics/a30534892/elizabeth-warren-bernie-sanders-electability/#> (дата звернення: 10.10.2021)
114. Marie Claire. URL: <https://www.marieclaire.com/politics/news/a8813/janet-yellen-federal->

- reserve-chairwoman-most-powerful-woman-in-the-world/ (дата звернення: 10.10.2021)
115. Proportion of women MPs in UK parliament. URL: <https://www.statista.com/statistics/871195/proportion-of-women-mps-in-uk-parliament/> (дата звернення: 29.09.2021)
116. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/books/2020/may/15/what-if-hillary-had-become-president-curtis-sittenfeld-on-rewriting-clintons-life> (дата звернення: 02.10.2021)
117. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/books/2020/may/19/rodham-curtis-sittenfeld-review-hillary-clinton-bill-anne-enright> (дата звернення: 02.10.2021)
118. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/books/2021/feb/23/hillary-clinton-to-publish-thriller-set-in-aftermath-of-us-political-turmoil> (дата звернення: 02.10.2021)
119. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/oct/31/fairplayonwomenspay> (дата звернення: 11.09.2021)
120. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/may/24/theresa-may-worst-prime-minister-brexit-windrush> (дата звернення: 11.09.2021)
121. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/sep/25/women-childhood-offend-theresa-may-female-politician-boris-johnson-approval> (дата звернення: 20.01.2021)
122. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/jan/24/hillary-clinton-feminist-icon-jessa-crispin> (дата звернення: 02.10.2021)
123. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/jan/23/hillary-clinton-is-done-trying-to-be-liked> (дата звернення: 02.10.2021)

124. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/sep/25/women-childhood-offend-theresa-may-female-politician-boris-johnson-approval> (дата звернення: 17.01.2021)
125. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2021/aug/05/boris-johnson-thatcherism-state-taxes-high-earners-poor> (дата звернення: 10.09.2021)
126. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2018/jul/16/men-hold-the-top-14-positions-in-theresa-mays-cabinet-proof-shes-replicating-thatcher> (дата звернення: 11.09.2021)
127. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/politics/2013/apr/14/margaret-thatcher-20-changes-britain#> (дата звернення: 10.09.2021)
128. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/politics/2020/dec/06/an-inside-view-of-whats-going-on-behind-closed-doors-in-brex-it-talks> (дата звернення: 16.01.2021)
129. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/politics/2020/oct/20/mays-challenge-to-government-unlikely-to-be-her-last> (дата звернення: 16.01.2021)
130. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/politics/2020/sep/13/theresa-may-michael-howard-norman-lamont-the-new-tory-awkward-squad> (дата звернення: 21.01.2021)
131. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/politics/2020/sep/14/rebel-alliance-the-tory-politicians-opposing-new-brex-it-bill> (дата звернення: 21.01.2021)
132. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/politics/2020/sep/21/theresa-may-says-reckless-brex-it-bill-risks-uks-reputation> (дата звернення: 21.01.2021)
133. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/politics/2021/aug/07/bloody-difficult-women-brex-it-play-hits-the-london-stage> (дата звернення: 11.09.2021)

134. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2020/mar/06/hillary-clinton-revealing-docuseries-hulu> (дата звернення: 02.10.2021)
135. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/uk-news/2021/jan/09/theresa-may-too-eager-to-pay-homage-to-donald-trump-says-john-bercow> (дата звернення: 16.01.2021)
136. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2020/aug/19/hillary-clinton-democratic-national-convention-speech> (дата звернення: 02.10.2021)
137. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2020/jul/01/donald-trump-theresa-may-angela-merkel-setbacks> (дата звернення: 21.01.2021)
138. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2021/jan/19/the-capitol-riot-was-our-chernobyl-james-comey-on-trump-the-pee-tape-and-clintons-emails> (дата звернення: 01.10.2021)
139. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2021/may/06/hillary-clinton-guardian-disinformation-big-tech-facebook> (дата звернення: 01.10.2021)
140. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/commentisfree/2020/nov/21/doug-emhoff-kamala-harris-secret-weapon> (дата звернення: 02.10.2021)
141. The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/politics/2013/apr/08/margaret-thatcher-political-phenomenon-dies> (дата звернення: 10.09.2021).
142. Women in Congress: Statistics and Brief Overview. URL: <https://sgp.fas.org/crs/misc/R43244.pdf> (дата звернення 29.09.2021)